

Dnro KAIELY/25/07.04/2013

12.2.2014

TuuliSaimaa Oy
Projektipäällikkö Oskari Pylkkönen
Snellmaninkatu 3
53100 Lappeenranta

Viite: Manamansalon tuulivoimapuisto, Vaala Ympäristövaikutusten arviointiohjelma,
marraskuu 2013

Yhteysviranomaisen lausunto Vaalan Manamansalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi: Vaalan Manamansalon tuulivoimahanke

Hankkeesta vastaava: TuuliSaimaa Oy; yhteyshenkilönä projektipäällikkö Oskari Pylkkönen

Hankkeesta vastaavan käyttämä konsultti:
Airix Ympäristö Oy

YVA-lain (468/1994) 6 a §:n tarkoittama yhteysviranomainen:
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 468/1994) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa tietoa myöhempää päätöksentekoa varten.

YVA-lain ja sen nojalla annetun asetuksen (359/2011) 6 §:n hankeluettelon 7e) -kohdan mukaan tuulivoimahankkeisiin, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 30 megawattia, sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Kaksivaiheisen arviointimenettelyn ensimmäisessä vaiheessa käsitellään arviointiohjelma, joka on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Yhteysviranomainen kokoaa eri tahoilta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta lausuntonsa, jossa tarkastellaan arviointiselostusta koskevien YVA-asetuksen mukaisten sisällöllisten vaatimusten toteutumista. YVA-menettely päättyy tähän. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on liitettävä mahdollisiin lupahakemusasiakirjoihin. Hanketta koskevista päätöksistä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon.

Arvioitava hanke ja sen vaihtoehdot

Hankkeessa suunnitellaan tuulivoimapuiston perustamista Vaalan Manamansaloon. Manamansalon saari sijaitsee Oulujärvessä ja se on pinta-alaltaan noin 76 km². Vaalan Metsälamminkankaalle suunniteltuun tuulivoimapuistoon on matkaa vähimmillään noin 10 km.

YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehdon, toteuttamatta jättämisen, ohella kahta tuulipuiston alustavaa toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat toisistaan tuulivoimaloiden lukumäärän ja tuulivoimapuiston kokonaistehon osalta. Sähkön kantaverkkoon liittymiseksi tutkitaan kolmea päälinjausvaihtoehtoa.

Arviointiselostuksessa esitetyt arvioitavat vaihtoehdot ovat seuraavat:

Vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto 1 (VE1): Hanke toteutetaan, ja suunnittelussa tarkastellaan yhteensä 15, yksikköteholtaan noin 2,5 – 5 MW:n tuulivoimalan sijoittamista hankealueelle. Tuulivoimaloiden napakorkeus olisi noin 140 m (korkeus maanpinnasta, jossa roottorin keskiö sijaitsee) ja roottorin halkaisija olisi korkeintaan 120 m.

Vaihtoehto 2 (VE2): Hanke toteutetaan, ja suunnittelussa tarkastellaan yhteensä korkeintaan 18, yksikköteholtaan noin 2,5 – 5 MW:n tuulivoimalan sijoittamista hankealueelle. Tuulivoimaloiden napakorkeus olisi noin 140 m ja roottorin halkaisija olisi korkeintaan 120 m.

Puiston sisäinen sähköverkko pyritään toteuttamaan 20 kV maakaapelein. Tuulivoimaloiden kantaverkkoon liittymiseksi YVA-menettelyssä tutkitaan kolmea päälinjausvaihtoehtoa. Sähkönsiirron vaihtoehdot liittyvät Metsälamminkankaan tuulivoimahankkeen sähkönsiirtosuunnitelmiin ja molemmilla hankkeilla on yhteiset päävaihtoehdot sähkönsiirrossa, joskin Manamansalon YVA:ssa huomioidaan vain tähän hankkeeseen liittyvät sähkönsiirron alavaihtoehdot.

Vaihtoehto A

Suora liittyminen olemassa olevaan 110 kV sähkölinjaan Metsälamminkankaalle rakennettavan sähköaseman 1 kautta

- *Alavaihtoehto A_1:* Siirtolinja Manamansalon sähköasema → Metsälamminkangas sähköasema 1

- *Alavaihtoehto A_2*: Siirtolinja Manamansalon sähköasema → eteläinen liityntäpiste olemassa olevaan 110 kV:n voimajohtoon
- *Alavaihtoehto A_3*: Siirtolinja Manamansalon sähköasema → pohjoinen liityntäpiste olemassa olevaan 110 kV:n voimajohtoon

Vaihtoehto B

Nykyisten sähkölinjojen vartta pitkin uusi siirtolinja Metsälamminkangas – Vuolijoki

- *Alavaihtoehto B_1*: kulku olemassa olevan 110 kV johtokäytävän vieressä Metsälamminkangas sähköasema 1 – Vuolijoki
 - o Siirtolinja Manamansalon sähköasema → Metsälamminkangas sähköasema 1 / Siirtolinja Manamansalon sähköasema → eteläinen liityntäpiste olemassa olevaan 110 kV:n voimajohtoon
- *Alavaihtoehto B_2*: kulku olemassa olevan 400 kV johtokäytävän vieressä Metsälamminkangas sähköasema 2 – Vuolijoki
 - o Siirtolinja Manamansalon sähköasema → Metsälamminkangas sähköasema 2
- *Alavaihtoehto B_3*: kulku olemassa olevan 110 kV johtokäytävän vieressä Metsälamminkangas sähköasema 1 → kohtaan, jossa olemassa ovat 110 kV ja 400 kV voimajohdon risteävät, josta olemassa olevaa 400 kV:n johtokäytävää pitkin Vuolijoelle
 - o Siirtolinja Manamansalon sähköasema → Metsälamminkangas sähköasema 1/Siirtolinja Manamansalon sähköasema → eteläinen liityntäpiste olemassa olevaan 110 kV:n voimajohtoon

Vaihtoehto C

Uusi sähkölinja Manamansalo – Vuolijoki

- Metsälamminkangas siirtolinja Manamansalon sähköasemalle
- Manamansalon sähköasemalta siirtolinja Vuolijoen sähköasemalle

Sähköasemien sijainti tulee tarkentumaan hankkeen edetessä.

Todennäköisesti myös kantaverkkoon liittymisvaihtoehdot vähenevät suunnittelun ja neuvottelujen edetessä. Päälinjausvaihtoehdot voivat osin toteutua myös yhdistelminä. Kuvassa 8 on esitetty verkkoliityntävaihtoehtojen (110 kV) esisuunnitelmakartta. Karttakuvaan on lisätty Oulujärven ohjeelliset syvyystiedot sähkönsiirtolinjalta.

Jokaisella tuulivoimalalla on oma muuntaja, jossa voimalan generaattorijännite muunnetaan keskijännitteeksi. Muuntaja on voimalan sisällä tai voimalan lähellä erillisessä rakennuksessa, jonka koko on tyypillisesti noin 4 m x 4 m x 3 m.

110 kV verkon liityntäpisteeseen rakennetaan uusi sähköasema tuulivoimaloilla tuotetun sähkön siirtämiseksi voimajohtoon. Sähköaseman aidatun alueen, johon sijoitetaan sähkötekniiset laitteet ja asemarakennus, koko on tyypillisesti noin 50 m x 30 m.

Hankkeen edellyttämät luvat ja suunnitelmat

Hanke kuuluu YVA-menettelyyn piiriin YVA-asetuksen (713/2006) hankeluettelon (6 §) perusteella.

Hankkeen toteuttamista varten laaditaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena (MRL 77a §). YVA -menettelyyn yhteydessä laadittavat selvitykset ja niiden tulokset toimivat osayleiskaavan laatimisen lähtökohtana. Osayleiskaavan laatiminen etenee osittain samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa.

Hankkeen toteuttaminen vaatii maakäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisen rakennusluvan. Toimivaltaisena lupaviranomaisena toimii Vaalan kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Hankkeen toteuttaminen saattaa vaatia myös ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisen ympäristölupaa. Ympäristölupaa on haettava, mikäli toiminnasta voi aiheutua naapuruussuhdelaisissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta. Yleensä tuulivoimaloilta ei vaadita ympäristölupaa. Toimivaltaisena lupaviranomaisena toimii Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lupaviranomainen ei voi myöntää hankkeelle ympäristölupaa ennen kuin sen käytössä on ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto.

Kantaverkonhaltijana toimivan Fingrid Oyj:n kanssa tehdään sopimus sähkönsiirrosta (liittymissopimus). Sähkönmyyntisopimukset tehdään investointipäätöksen jälkeen.

Jos sähkönsiirto toteutetaan vedenalaisella kaapelilla, tulee hakea vesilain mukainen lupa.

Sähkömarkkinaviranomaiselta tulee anoa sähkömarkkinalain (386/1995) mukaista lupaa 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamiseen. Voimajohtoreitin maastotutkimuksiin tarvitaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupa, joka perustuu lakiin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977).

Ilmailulain (1194/2009) mukainen lentoestelupa tulee hakea tuulivoimaloiden, niiden rakentamiseen tarkoitettujen nostureiden sekä mahdollisten muiden hankkeen kannalta tarpeellisten korkeiden esteiden pystytykseen ennen esteiden asettamista Liikenteen turvallisuusvirastolta. Finavialta haetaan lentoestelausuntoa.

Tuulivoimahankkeen vaikutukset tutkiin ja muihin Puolustusvoimien toimintoihin tulee selvittää.

Liikennevirasto on antanut 24.5.2012 uuden ohjeen (dnro 18167065/20129 tuulivoimaloiden etäisyydestä maanteihin ja rautateihin.

Tuulipuistohankkeesta on syytä ilmoittaa ainakin seuraaville radiotaajuuksien käyttäjille: TeliaSonera Oyj, Elisa Oyj, DNA Oyj, Datame Oy, Ilmailuhallinto, Finavia Oy, Puolustusvoimat, Ilmatieteenlaitos, Alueen hätäkeskus, Digita Oy, Suomen Erillisverkot Oy

Hankkeen rakennusvaiheessa tarvitaan erikoiskuljetuslupia.

Asiaan liittyvät muut hankkeet

Kainuussa ja naapurimaakunnassa Pohjois-Pohjanmaalla on vireillä lukuisia tuulivoimahankkeita. Näillä hankkeilla voi olla yhteisvaikutuksia Vaalan Manamansalon tuulivoimapuistohankkeen kanssa.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma ja sitä koskeva kuulutus ovat olleet nähtävillä mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten 9.12.2013 - 17.1.2014 Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, Vaalan kunnanvirastossa ja kirjastossa sekä ELY-keskuksen internet-sivuilla.

Arviointiohjelman nähtävillä olosta on julkaistu kuulutus kahdessa sanomalehdessä (Kainuun Sanomat ja Kaleva). Kaikille avoin yleisötilaisuus, jossa hanketta ja arviointiohjelmaa esiteltiin, järjestettiin Vaalan kunnanvirastolla 11.12.2013. Arviointiohjelmasta pyydettiin toimittamaan lausunnot ja mielipiteet Kainuun ELY-keskukseen 17.1.2014 mennessä.

Lausunnot arviointiohjelmasta pyydettiin seuraavilta tahoilta: Vaalan kunta, Kainuun liitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Liikenne ja infrastruktuuri, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto/ peruspalvelu, oikeusturva, luvat; Kainuun Museo, Fingrid Oyj, Finavia Oyj, Ilmatieteen laitos, Puolustusvoimat / Pääesikunta, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Metsäkeskus Kainuu / julkiset palvelut, Kainuun lintutieteellinen yhdistys ry, Loiste Sähköverkko Oy, Suomen riistakeskus Kainuu, Metsähallitus/Luontopalvelut, Kainuun Luonnonsuojelupiiri, Vaalan riistanhoitoyhdistys.

YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan on perustettu seurantaryhmä, johon on kutsuttu seuraavat tahot: Kainuun ELY-keskus, Vaalan kunta, Siikalatvan kunta, Kajaanin kaupunki, Paltamon kunta, Kainuun liitto, Kainuun luonnonsuojelupiiri ry, Kainuun lintutieteellinen yhdistys ry, Manamansalo ry, Enonlahden kyläyhdistys ry, Vaalan riistanhoitoyhdistys ry, Kainuun metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Länsi-Kainuu ry, Metsähallitus luontopalvelut, Fingrid Oyj, Kainuun museo, Museovirasto, professori Reijo Heikkinen (Oulun yliopisto), Oulujärven Jättiläiset ry, Vaalan mökkitoimikunta; Oulujärven matkailua edustavat: Kainuun meijeri Kajaani Cottages, Kassu Halonen Taidetalo, Lomakylä Kultahiekat.

LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaiselle on toimitettu arviointiohjelmasta 12 lausuntoa ja 16 mielipidettä, mitkä on koottu tämän lausunnon liitteeksi 2.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yleistä

Manamansalon tuulivoimapuiston arviointiohjelma on laadittu YVA-asetuksen 9 §:n mukaisesti. Arviointiohjelman sisältöä tulee kuitenkin korjata ja täydentää siitä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta.

Manamansalon tuulipuistohankkeen tapauksessa sosiaalisten vaikutusten arviointi nousee YVA -menettelyn yhteydessä vahvasti esille erityisesti vapaa-ajan ympäristönkäytön näkökulmasta (loma-asuminen, matkailu, retkeily, kalastus yms.). Tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristövaikutusten arvioinnin jatkotyössä.

YVA-ohjelmassa on otettu huomioon keskeiset vaikutuselementit, mutta kaukomaisema-vaikutusten arviointi on kohdistettu liian suppealle alueelle: 10 kilometrin tarkastelualue on Oulujärven olosuhteissa liian lyhyt. Myös meluvaikutukset ovat nousseet voimakkaasti esille lausunnoissa ja mielipiteissä. ELY-keskus esittää, että YVA -menettelyn yhteydessä käytetään mahdollisimman paljon faktatietoja uusien, suurten tuulivoimaloiden todellisista meluhaitoista (voimaloiden lähtömelutaso, taajuudet, leviämismallilaskelmat yms.)

Ohjelmaraporttia ei ole pidetty kaikilta osin selkeänä. Tästä on mainittu esimerkkinä, että kappale 4 (Ympäristön nykytilan kuvaus) sisältää jo osan arvioitavista asioista, jotka kuuluisivat kappaleeseen 5 (Ympäristövaikutusten arviointi). Tämä on haitannut ohjelman luettavuutta. Kuvateksteissä on havaittu virheitä ja kuvien kokoa on toivottu suurennettavan havainnollisuuden lisäämiseksi. Arviointiohjelman rakennetta ei ole muutoinkaan pidetty kaikilta osin selkeänä. ELY-keskus esittää, että YVA-selostuksen laatimisen yhteydessä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kannanotoissa mainitut ehdotukset tekstin rakenteellisen selkeyden parantamiseksi ja asiavirheiden korjaamiseksi. On pyrittävä parantamaan myös kuvien, kaavioiden, karttojen yms. havainnollistavan materiaalin selkeyttä, jotta se palvelisi mahdollisimman hyvin ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Esim. liitekarttojen pieni koko heikentää huomattavasti niissä esitetyn tiedon ymmärtämistä.

Kuvassa 6 YVA -menettelyyn kuuluvat *lausunnot ja mielipiteet* -tekstit on siirrettävä oikeille paikoilleen arviointiohjelman ja arviointiselostuksen jälkeen ennen yhteysviranomaisen lausuntoja. Muuten osalliselle voi syntyä ko. kuvan perusteella väärä käsitys vaikuttamisen ajankohdista, jotka eivät ole yhteysviranomaisen lausuntojen antamisen jälkeen vaan ennen sitä. Kuvan 6 kuvatekstiin tulee lisätä maininta myös vaikutusmahdollisuudesta rakennuslupamenettelyssä.

Useissa mielipiteissä on kyseenalaistettu YVA-selvitysten laatijoiden riippumattomuus mm. mainitsemalla, että YVA-selvitys on puolueellinen näkemys, jotta toimeksiantajan intressi toteutuisi. Ympäristövaikutusten arviointivelvollisuudesta on säädetty YVA-laissa, jonka 10 §:n mukaan "Hankkeesta vastaava selvittää hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen". Yhteysviranomaisen tehtävä on huolehtia, että arviointimenettely järjestetään ja se ohjaa ja valvoo arviointimenettelyn toteuttamista sekä antaa lausuntonsa arviointiohjelmasta ja -selostuksesta ja niiden riittävydestä. Hankkeesta vastaava voi järjestää ympäristövaikutusten arvioinnin parhaaksi katsomallaan tavalla. Yhteysviranomaisen ei voi vaikuttaa esim. siihen, ketä asiantuntijoita hankkeesta vastaava käyttää selvityksien laatimisessa.

Monet maanomistajat ovat esittäneet mielipiteissään huolen kiinteistöjen arvon alenemisesta tuulivoimaloiden vaikutusalueella. Mahdollinen ympäristöhaittojen aiheuttama kiinteistöjen arvon aleneminen on tuotu esille myös joissakin YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa. Kannanotoissa on esitetty, että tämän kaltaiset taloudelliset vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn yhteydessä. YVA-lain mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn ei sisälly taloudellisten vaikutusten tai menetysten arviointi tai haittojen korvausmenettely. Tämän vuoksi mielipiteissä esitettyä taloudellisten vaikutusten arviointia ei voida edellyttää tehtäväksi YVA-menettelyn yhteydessä. Manamansalon tuulipuistohankkeen toteuttamiseksi tarvitaan

oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka sisältövaatimukseen kuuluu mm. kaavan taloudellisten vaikutusten arviointi.

Hankekuvaus

Hankkeen yleisesittelyyn kohdassa 1 tulee lisätä hankealueen pinta-ala, etäisyydet lähimpiin kuntakeskuksiin sekä selvitys hankealueen maanomistusoloista.

Maanomistajamielipiteessä on huomautettu, että ohjelmassa on esitetty vain tuulivoimahanketta tukevia ministeriön ohjeita. ELY-keskus toteaa, että mahdollisimman kattavan kokonaiskuvan muodostumiseksi tuulivoimatuotannon sääntelystä, ohjeistuksesta ja tavoitteista täydennetään kohtaa 1.1 tarvittavilta osin.

Hankkeen tarkoitusta kuvaava teksti kohdassa 1.1 on lopetettu toteamukseen:” Vaalan Manamansalon hankkeen tarkoituksena on perustaa tuulivoimapuistot alueelle, jossa vaikutukset luontoon ja ihmisiin ovat mahdollisimman pienet ja jonka tuuliolosuhteet mahdollistavat hankkeen taloudellisen kannattavuuden.” YVA-ohjelmasta esitetyissä mielipiteissä on painotettu, että Manamansalo on erittäin herkkä ja hiljainen alue, jossa tuulivoimahankkeen vaikutukset luontoon ja ihmisiin ovat erittäin suuret. Sosiaalisten vaikutusten korostumisen vuoksi Hankkeen tarkoitus -kohdassa on hyvä tarkastella edellä mainittujen näkökulmien eroavuuksia ja niiden taustoja.

Suunnittelutilanteen kuvauksessa on otettava esille meneillään oleva maakunnallinen tuulivoimakaavoitus. Kainuun maakuntakaavan tuulivoimaselvityksen täydennyksessä on ajankohtaista tietoa, joka tulee ottaa huomioon Manamansalon tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä samoin kuin mahdolliset muut tuulivaihemaakuntakaavan laatimista varten tehdyt selvitykset. Useassa YVA-ohjelmasta esitetyissä mielipiteissä on huomautettu, että seudullisesti merkittävän Manamansalon tuulivoimahankkeen yleiskaava laaditaan ennen Kainuun tuulivaihemaakuntakaavan valmistumista. ELY-keskus esittää, että tätä aihetta käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain ja sen tavoitteiden näkökulmasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Hankkeen suunnittelutilannetta kohdassa 1.2 on täydennettävä tiedolla, mikä on Manamansalon tuulivoimayleiskaavan laatimisen suhde parhaillaan käynnissä olevaan koko Vaalan kunnan tuulivoimayleiskaavoitukseen. Manamansalon tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävillä pidon aika taulukossa 1. tulee esittää yhtenäisellä janalla koskemaan koko kaavan laatimisaikaa. Mainitaan YVA-selostuksessa, että osallisilla on mahdollisuus esittää ELY-keskukselle neuvottelupyyntö yleiskaavan OAS:ta ja sen riittävydestä. Vaalan kunta on kertonut lausunnossaan, että kunta ohjaa tuulivoimapuiston kaavoitusta, mutta käytännön suunnittelun toteutuksesta vastaa toimija/TuuliSaimaa Oy. Vaalan kunta on todennut lisäksi, ettei kunnanvaltuusto ole vielä hyväksynyt Manamansalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitusaloitetta.

Kohdassa 1.3 Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin todetaan yleispiirteisesti, että Kainuussa ja naapurikunnissa Pohjois-Pohjanmaalla on vireillä lukuisia tuulivoimahankkeita, joilla voi olla yhteisvaikutuksia Vaalan Manamansalon tuulivoimapuistohankkeen kanssa. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / peruspalvelu, oikeusturva ja luvat -vastuualue esittää lausunnossaan, että yhteisvaikutuksia tulee arvioida vastaavien muiden lähialueen hankkeiden kanssa tarpeellisessa laajuudessa. Vastuualueen käsityksen mukaan tällä hankkeella saattaisi olla yhteisvaikutuksia ainakin TuuliSaimaa Oy:n Vaalan Metsälamminkankaan hankkeen kanssa.

Vaalan kunta on puolestaan todennut tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksien arvioinnista: "Kaukovaikutusten osalta tarkastelualueeksi on esitetty 10 km. Em. etäisyydelle sijoittuvat suunnitellut Metsälamminkankaan tuulivoimala-alue (Vaala) ja Teerivaaran tuulivoimala-alue (Paltamo), joten hankkeen yhteydessä tulee siten huomioida myös hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi."

Manamansalon tuulivoimahanke liittyy mm. Oulujärven avoimen maisematilan ja muiden sen vaikutuspiirissä olevien tuulipuistohankkeiden läheisyyden vuoksi laajaan yhteisvaikutuskokonaisuuteen. Kainuun ELY-keskus toteaa, että tällaisessa tapauksessa yhteisvaikutusten arvioinnilla tulee olla merkittävä osa ympäristövaikutusten arvioinnissa. YVA-menettelyn selostusvaiheessa tulee selvittää riittävän kattavasti, millä tuulivoimahankkeilla tulee olemaan yhteisvaikutuksia Manamansalon tuulivoimahankeen kanssa.

Kohtaan 1.4 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat tulee lisätä seuraavat tiedot:

Jos tuulipuiston ja siihen liittyvien toimintojen rakentaminen vaikuttaa haitallisesti erityisesti suojeltaviin lajeihin, rauhoitettuihin tai luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, edellyttää hankkeen toteuttaminen luonnonsuojelulain mukaista poikkeamislupaa ELY-keskukselta.

Tiettyihin tiealuetta koskeviin toimenpiteisiin tai rakenteisiin vaaditaan lupa. Uusien yksityistieliittymien rakentaminen tai nykyisten liittymien parantaminen edellyttävät ELY-keskuksen myöntämää liittymälupaa. Hankkeen toteuttamisvaiheessa voidaan lisäksi tarvita lupia tieltä käsin tehtävää työtä varten. Kaapelin, putken tai muun vastaavan rakenteen sijoittaminen tiealueelle taas edellyttää ELY-keskuksen kanssa tehtävää sopimusta.

Lentoesteluvassa on esteen suurin ulottuma (enimmäiskorkeus) maanpinnasta esteen kohdalla. Este on merkittävä ja valaistava lentoestevaloin luvan ehtojen mukaisesti. Esteen asettajan tulee varmistaa lentoestelupamenettelyn mukaisesti, ettei lentoturvallisuudelle tai ilmaliikenteen sujuvuudelle aiheudu vaaraa taikka haittaa. Tämän selvittämiseksi Liikenteen turvallisuusvirasto esittää, että tuulipuiston osalta suunnitelmasta kävisi ilmi alueen korkein mahdollinen estekorkeus merenpinnasta mitattuna. Tämä on hyödyllinen tieto myöhempiä suunnitteluvaiheita varten. Kyseisen tiedon voi selvittää Finavia Oyj:n paikkatietoaineistosta.

Manamansalossa TuuliSaimaa Oy:n nyt tuulivoimapuistoa suunnittelevalle alueelle on aiemmin (vuonna 2012) toisen toimijan toimesta suunniteltu tuulivoimapuistoa ja tähän suunnitelmaan liittyen on Pääesikunta jo antanut lausunnon hankkeen hyväksyttävyydestä tuulivoimaa alueelle suunnitellulle toimijalle. Pääesikunnan operatiivinen osaston joulukuussa 2012 antamassa lausunnossa on todennut, että Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman (15 kappaletta maksimissaan 180 metriä korkeaa tuulivoimalaa) mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista Vaalan Manamansalon alueelle.

Puolustusvoimien toimintaan vaikuttavien vaikutuksien osalta Pääesikunnan logistiikkaosasto toteaa, että mikäli toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa niistä tiedoista, joilla Pääesikunta (operatiivinen osasto) on antanut lausunnon hankkeiden hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto. Pääesikunnan logistiikkaosaston näkemyksen mukaan tuulivoimahankeiden toteuttaminen edellyttää puolustusvoimilta hankkeen hyväksyvää lausuntoa, mikäli hanke voi muun muassa aiheuttaa haittaa puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (esim. ilmailuvalvontatutkat). Puolustusvoimat antaa lausunnon saamansa lausuntopyynnön perusteella.

Vaihtoehtojen käsittely ja vertailu

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta tuulipuiston toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat tuulivoimaloiden lukumäärän (15 kpl /18 kpl) ja tuulivoimapuiston kokonaistehon (38-75 MW/45-90 MW)osalta.

0-vaihtoehtona on, ettei hanketta toteuteta.

ELY-keskus toteaa, että toteutusvaihtoehtojen määrää voidaan pitää riittävänä, mutta niiden muodostumisen taustat tulisi esittää selostuksessa.

Tuulivoimaloilla voi olla vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja hankealueella, mikä tulee ottaa huomioon vaihtoehtoisena tarkasteluna YVA-selvityksessä. Tuulivoimaloiden sijoituksella on erityinen merkitys kiinteistörajojen lähellä, koska voimaloiden aiheuttama meluhaitta saattaa mm. rajoittaa naapurikiinteistöjen rakentamista.

Liittäminen sähköverkkoon

Sähkön kantaverkkoon liittymiseksi tutkitaan kolmea päälinjausvaihtoehtoa.

Fingrid Oyj on huomauttanut, ettei liityntävaihtoehto A alavaihtoehtoineen ole sen näkemyksen mukaan mahdollinen ja toteuttamiskelpoinen vaihtoehto, vaan tuulivoimapuistot tulee liittää suoraan Fingridin Vuolijoen sähköasemalle joko liityntävaihtoehdon B tai C mukaisesti. Epärealistisen liityntävaihtoehdon A käsittely ja mukana pitäminen arviointiselostusvaiheessa tuleekin arvioida hyvin kriittisesti.

ELY-keskus esittää, että Fingrid Oyj:n näkemys hankkeen liittämismahdollisuuksista sähköverkkoon otetaan huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä.

Suunnittelu- ja toteuttamisaikataulu

Hankkeen alustava toteuttamisaikataulu on kuvattu selkeästi. YVA-menettely on tarkoitus saada päätökseen alkuvuonna 2015.

Hankkeen liittyminen erilaisiin ohjelmiin, muihin hankkeisiin ja lupamenettelyihin

Hankkeen liittymistä valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (VAT) tulee kuvata laajemmin ja hankkeen suhdetta maakunnallisiin ja kunnallisiin strategioihin tulee tarkastella perusteellisemmin. Näistä puutteista on huomautettu myös YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja siitä esitetyissä mielipiteissä.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Vaalan kunnassa on vireillä koko kuntaa koskevan tuulivoimayleiskaavan laatiminen. Lähialueen muista tiedossa olevista maankäyttöhankkeista keskeisimpiä ovat Metsälamminkankaan ja Teerivaaran tuulivoimahankkeet, jotka todennäköisesti aiheuttavat yhteisvaikutuksia Manamansalon hankkeen kanssa. Mahdollisia arvioitavia yhteisvaikutuksia ovat ainakin loma-asutukseen, vakinaiseen asutukseen, maisemaan ja linnustoon kohdistuvat vaikutukset.

Oulujärven vaikutusalueelle on suunnitteilla muitakin tuulivoimahankkeita, joilla saattaa olla YVA-menettelyn yhteydessä huomioitavia yhteisvaikutuksia Manamansalon hankkeen kanssa.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Kainuun Museo on esittänyt lausunnossaan: Maisemavaikutusten arvioinnissa erityinen huomio on hankkeen näkymisessä Oulujärvelle ja sen ranta-alueille. Näkymäalueanalyysi antaa yleisvaikutelman siitä, mille alueille ja sektoreille tuulivoimalat tulisivat näkymään. Eri suunnilta, korkeuksilta ja etäisyyksiltä tehdyt animaatiot selvittäisivät hyvin konkreettisesti, miten tuulimyllyt näkyvät esimerkiksi kaukomaisemassa.

Kainuun liitto on puolestaan todennut: Oulujärvestä on kolme avaraa selkää Paita-, Ärjän- ja Niskanselät. Näistä kaksi viimeksi mainittua ovat Suomen avarimpia sisävesiselkiä. Valmisteilla oleva tuulivoimahanke sijoittuu Manamansaloon. Sijaintinsa vuoksi ko. tuulivoimahankkeella tulisi olemaan laajalle alueelle ulottuvia merkittäviä maisemavaikutuksia. Maisemavaikutusten arviointi edellyttää siten tässä yhteydessä erityistä huolellisuutta ja laaja-alaisuutta. Maisemavaikutusten monipuolinen arviointi sekä vaikutusten selkeä ja havainnollinen esittäminen ovat tuulivoimahankkeen vaikutusten kannalta tärkeä asia.

Maisemavaikutukset ovat olleet kaiken kaikkiaan laajan huomion ja huolen kohteena YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä. Maisema-arvojen korostumisen vuoksi Manamansalon tuulivoimapuiston havainnollistavaan kuvamateriaaliin tulee kiinnittää YVA-menettelyssä erityistä huomiota.

Vaikutukset muinaisjäänöksiin

Jatkotyössä tulee huomioida Kainuun Museon kannanotto muinaisjäänöksiin huomioimiseen YVA-menettelyssä: Kohdassa 5.3.4 esitettyä muinaisjäänösinventointia ei kuvailla mitenkään eikä myöskään mainita sitä, kuinka inventoinnin tulokset otetaan hankkeen toteutuksessa huomioon. Kainuun Museo korostaa, että inventoinnissa on hankealueesta luotavan yleiskuvan lisäksi tarkastettava maastossa kaikki kohdat, joissa maankäyttö tulee muuttumaan. Tällaisia ovat muun muassa yksittäisten voimaloiden paikat, uudet tai levennettävät tielinjat sekä maakaapeliin ja ilmajohtojen linjat. Mikäli suunnitelmat niiden osalta muuttuvat, tulee inventointia vastaavasti täydentää. Jotta viranomaisen on mahdollista arvioida inventoinnin riittävyttä, tulee inventointikertomuksesta selvittää työhön käytettyjen maastotyöpäivien määrä ja ajankohta sekä inventoidut alueet selkeästi kartalla esitettynä.

Vaikutusalueen rajaus

Seuraavat Kainuun liiton esittämät puutteet vaikutusalueen rajauksessa tulee ottaa huomioon YVA:n jatkotyössä: Tuulivoimahankkeen lähivaikutusten alueen sisäpuolelle (s. 107) lienee tarkoituksenmukaista sisällyttää Teeriniemen leirintäalue, Martinlahden alue ja Manamansalon kylän alue. Kaukovaikutusten alueeksi on esitetty 10 kilometrin etäisyyttä tuulivoimaloista mitattuna. Tuulivoimahankkeen keskeisen sijainnin vuoksi maisemavaikutusten arviointi esitettyä 10 kilometriä laajemmalla alueella on hyvinkin tarpeellista.

Kainuun ELY-keskus toteaa, että eri vaikutusten aluerajaukset tulee tarkistaa esille tulevan uuden tiedon pohjalta ja kustakin vaikutuksesta tulee laatia mahdollisimman kuvaava ja selkeä karttaesitys.

Vaikutusten arviointimenetelmät

Vaikutusten tarkastelussa on syytä käyttää ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -ohjetta ja VTT:n tutkimusraporttia tuulivoimaloiden melumallinnuksesta ja mittaamisesta (Ehdotus tuulivoimamelun mallinnuksen laskentalogiikkaan ja parametrien valintaan; VTT-R-04565-13) sekä vm. raportin pohjalta mahdollisesti annettavaa ympäristöministeriön ohjetta, mikäli se annetaan arviointimenettelyn aikana.

Varjo- ja välkevaikutukset sekä lentoestevalojen vaikutukset

Häiritsevät varjo- ja välkevaikutukset päivällä sekä lentoestevalojen aiheuttama häiriö pimeään aikaan on tuotu esille hyvin monissa maanomistajamielipiteissä. Varjo-, välke- ja valovaikutukset ovat tuulivoimaloille tyypillisiä haittavaikutuksia, joiden havainnollistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Selvityksiä laadittaessa tulee käyttää tähän tarkoitukseen parhaiten soveltuvia menetelmiä ja tekniikoita.

Meluvaikutukset

Kainuun ELY-keskus esittää, että meluvaikutusten arvioinnissa huomioidaan mm. Kainuun liiton ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kannanotot asiasta: huomioitava erityisesti matalataajuinen melu ja arvioinnin epävarmuustekijät; arvioitava tuulivoimaloiden koon (2,5 - 5 MW) aiheuttamat erot vaikutuksiin (tärkeää etenkin asuttujen kiinteistöjen sijoituessa vaikutusalueelle, että on arvioita siitä, minkä kokoluokan voimaloita mihinkin sijoitetaan); meluvaikutusten arvioinnissa esitettävä, miten äänen impulssimaisuus tai vaihtelevuus huomioidaan; (ympäristöministeriö laatii parhaillaan ohjeita tuulivoimaloiden melun mallintamiseen ja mittaamiseen). Monet em. seikoista sisältyvät myös mielipiteisiin.

Vaikutusten arvioinnin (melu, välke yms.) yhteydessä on otettava huomioon tuulipuiston vaikutusalueella voimassa olevien yleis- ja asemakaavojen mahdollistamat, vielä rakentamattomat rakennuspaikat.

Ihmisten elinot, elinkeinot ja viihtyvyys

Arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä korostuu huoli siitä, kuinka paljon Manamansalon merkittävät luonto- ja kulttuuriarvot sekä asuinviihtyisyys- ja terveellisyys heikkenevät tuulipuistohankkeen toteutumisen myötä. Loma-asukkaat ovat esittäneet halunsa osallistua aktiivisesti YVA-menettelyyn kuuluvaan vuorovaikutukseen, mm. suunnitteilla olevaan asukaskyselyyn. Kainuun ELY-keskus toteaa, että sosiaalisten vaikutusten korostumisen vuoksi asukaskysely tulee järjestää mahdollisimman kattavasti hankkeen vaikutusalueella.

Lehdistötiedotteita ja Internet-sivuja kannattaa hyödyntää tiedottamisessa aktiivisesti.

Luonnonympäristövaikutukset

YVA-ohjelman mukainen luontoselvitysesitys on varsin kattava perusta luonnonympäristön vaikutusarvioinnille. Hankkeen keskeinen luontovaikutus kohdistuu linnustoon, etenkin pesimälinnustoon. Täydennys selvityksiä tarvitaankin, kuten arviointiohjelmassa on mainittu, suurten petolintujen ja kaakkurin osalta.

Liikennevaikutukset

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää lausunnossaan, että arviointia tulee täsmentää siten, että liikennemäärien muutosta arvioitaessa huomioidaan myös tyhjänä ajo sekä esitetään kuljetusten säännöllisyys. Mikäli kuljetuksissa on havaittavissa selkeitä huippuja, tulee huippuaikojen liikennemäärät esittää erikseen. Liikenneturvallisuuden arvioinnissa tulee tarkastella kuljetusten vaikutuksia erityisesti reittien varren asutukseen sekä koulumatkoihin ja kevyeen liikenteeseen. Myös tieverkon soveltuvuus hankkeen edellyttämälle liikenteelle tulee selvittää siten, että kuljetusreittien mahdolliset ongelmakohdat tunnistetaan. Tarpeen mukaan tarkasteltavia asioita ovat mm. tieverkon kaarresäteiden riittävyys, tiestön, siltojen ja lossin kantavuus sekä liittymien näkemien ja mitoitusten riittävyys. Esimerkiksi maantiellä 19014 on kantavuusongelmia ja sen leveys on viisi metriä.

Riskit ja haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Riskinhallinta- ja haitanlieventämiskeinot tulee esittää arviointiselostuksessa, keskittyen mahdollisimman konkreettisiin ja toteutettavissa oleviin keinoihin. Mielenpitoisten perusteella on tarpeen tarkastella etenkin lintujen törmäysriskien ja melun hallintaan liittyviä vaihtoehtoja.

Seuranta

Tuulivoimapuistohankkeen vaikutusten seuranta tulisi mahdollisuuksien mukaan kytkeä hankkeen edellyttämiin hyväksymisratkaisuihin tai lupiin. Toteutettavan asukaskyselyn tulisi sisältää sellaisia kysymyksiä, jotka olisivat relevantteja mahdollisesti myöhemmin – hankkeen jossain muodossa toteuduttua – tehtävää uutta kyselyä silmälläpitäen. Seurantaan voisi sisällyttää esimerkiksi kyselyn koetuista vaikutuksista mahdollisten tuulivoimaloiden toimittua jonkin aikaa. On syytä varautua myös melumittauksiin ja varjo-/välkeilmiöiden havainnointiin maastossa. Vaikutuksia linnustoon, erityisesti korkean törmäysriskin omaaviin lajeihin sekä ympäristössä pesiviin sääksiin on syytä seurata.

Yhteysviranomaisen lausunnon yhteenveto ja johtopäätökset

Arviointiohjelma täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 9 §:n sisältövaatimukset. Hankkeen tarkoituksesta, hanke-alueesta ja hankevastavasta on esitetty riittävät tiedot. Tuulivoimaloiden teknisistä toteutusvaihtoehdoista on alustava kuvaus, ja voimaloiden sijaintipaikkaehdotus ja sähkönsiirtoratkaisut sisältyvät ohjelmaan. ELY-keskus on esittänyt edellä tarkennuksia arvioinnin joihinkin osa-alueisiin.

Manamansalon tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä korostuu maisema- ja luontovaikutusten sekä sosiaalisten vaikutusten monipuolinen arviointi. Vuorovaikutusmenettelyn erityisinä intressitahoina ovat vaikutusalueen matkailuelinkeino ja runsas loma-asutus.

Hankealueen sijainti Manamansalon saarella Oulujärven laajojen selkien keskellä edellyttää maisema-, melu- ym. vaikutusten erityisen huolellista arviointia. Arvioiteja varten laadittavat selvitykset tulee ulottaa kussakin tapauksessa riittävän laajalle vaikutusalueelle.

Manamansalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointi on nivottava riittävästi yhteen Manamansalon tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen, Vaalan kunnan tuulivoimayleiskaavoituksen ja Kainuun tuulivoimavaihekaavoituksen kanssa.

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

YVAL:n 10 §:n perusteella hankkeesta vastaavan tulee selvittää hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella. Yhteysviranomaisen on tässä lausunnossa edellyttänyt tarkennettavaksi eräitä arviointiohjelmassa laadittavaksi esitettyjä selvityksiä tai täydentämään jo aiemmin tehtyjä selvityksiä. Arviointiselostuksessa on kuvattava, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon.

Arviointiselostus liitteineen tulee toimittaa yhteysviranomaiselle myös sähköisessä muodossa; yksittäisen tiedoston koko ei saa ylittää verkkopalvelun kapasiteetti huomioiden 5 Mt:a.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNOSTA TIEDOTTAMINEN

Kainuun ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon hankkeesta vastaavalle. Kopiot arviointiohjelmasta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä yhteysviranomaisen toimittaa myös hankevastaavalle. Alkuperäiset lausunnot säilytetään ja arkistoidaan Kainuun ELY-keskuksessa.

Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto on nähtävillä Vaalan kunnanvirastoilla ja pääkirjastoissa sekä Kainuun ELY-keskuksessa, sekä myös sähköisenä osoitteessa www.ely-keskus.fi > ELY-keskukset > Kainuun ELY > Ympäristönsuojelu > Ympäristövaikutusten arviointi YVA ja SOVA > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Energian tuotanto.

SUORITEMAKSU

6150 € (123 h x 50 €/h)

Maksun määräytymisen perusteet

Maksu määräytyy Valtioneuvoston asetuksessa 907/2012 (Asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työvoima- ja elinkeinotoimistojen maksullista suoritteista vuonna 2013) olevan ympäristötehtävien suoritteita koskevan maksutaulukon mukaisesti (50 €/tunti).

Laskun lähettäminen

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Oikaisun hakeminen maksuun

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskukselta. Lausunnon liitteenä ovat ohjeet maksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue

Vastuualueen johtajan p.o:ssa

Yksikön päällikkö

Kari Pehkonen

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Lausunnon on valmistettllut ylitarkastaja Liisa Korhonen ja lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet allekirjoittaneiden lisäksi ylitarkastaja Unto Ritvanen ja ylitarkastaja Jouko Saastamoinen.

LIITTEET: Liite 1: Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus
Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet

TIEDOKSI Lausunnon ja mielipiteiden antajat
Suomen ympäristökeskus

Liite 1. MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Oikaisuvaatimusviranomainen

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden (6) kuukauden kuluessa lausunnon antamispäivästä, jolloin lausunnosta perittävä maksu on määrätty.

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava:

- oikaisua vaativan nimi, kotikunta ja postiosoite
- lausunto, jonka maksua vaaditaan muutettavaksi, alkuperäisenä tai kopiona
- oikaisu, joka maksuun vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on oikaisua vaativan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos oikaisuvaatimuksen laatija on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, postiosoite ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän perille toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostina. Oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	
Postiosoite	PL 115, 87101 KAJAANI
Käyntiosoite	Kalliokatu 4, 87100 KAJAANI
Puhelin	0295 023 500
Telekopio	08 614 1670
Sähköposti	kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi
Viraston aukioloaika	klo 8.00 – 16.15

